



Nyomozási erőforrások elosztásának elve és logikája a magyar rendőrségen

The principle and logic of allocating investigative resources in the Hungarian police

Vári Vince

Dr. PhD, egyetemi docens, rendőr alezredes
Nemzeti Közszerológati Egyetem,
Rendészettudományi Kar
vari.vince@uni-nke.hu



Absztrakt

Cél: A tanulmány célja a nyomozási erőforrások elosztásának elveit és logikáját vizsgálni a magyar rendőrségen belül, különös tekintettel a hatékony működésre és a társadalmi hatások szempontjaira.

Módszertan: A kutatás a rendőrségi hatáskör és illetékességi szabályozás részletes elemzésére épült, valamint a Crime Harm Index (CHI) vagyis a bűnügyi kárindex koncepciójára támaszkodik. A gyakorlatias megközelítés mellett más releváns jogszabályok és a kriminológiai szakirodalom elemzését alkalmazza.

Megállapítások: A tanulmány megállapítja, hogy a nyomozási erőforrások elosztása jelenleg nem igazodik megfelelően a tényleges bűnözési helyzetekhez, ami aránytalan munkaterhelést eredményez a rendőrség nyomozó hatóságai között. A bűnügyi kárindex hazai alkalmazása elősegíthetné a nyomozási kapacitások hatékonyabb allokálását és a bűnözés társadalmi hatásainak jobb kezelését.

Érték: A tanulmány hozzájárul a rendőrségi hatékonyság javításához, rávilágítva a jelenlegi rendszer korlátaira, valamint javaslatokat tesz egy modern, tudományosan megalapozott nyomozás erőforrási allokációs módszer bevezetésére, amely figyelembe veszi a bűnözés társadalmi és gazdasági hatásait is.

Kulcsszavak: nyomozási erőforrás elosztás, bűnügyi kárindex, hatáskör és illetékesség, bűnügyi statisztika

A szerző a kéziratot magyar nyelven nyújtotta be. Benyújtás: 2025. 08. 04. Átdolgozás: 2025. 08. 12.
Elfogadás: 2025. 08. 25.

Abstract

Aim: The study aims to examine the principles and logic of the distribution of investigative resources within the Hungarian police, particularly regarding efficient operation and aspects of social effects.

Methodology: The research is based on a detailed analysis of the police authority and jurisdiction regulation and relies on the Crime Harm Index (CHI) concept. In addition to the practical approach, it analyses other relevant legislation and the criminological literature.

Findings: The study finds that the allocation of investigative resources is currently not correctly aligned with actual crime situations, resulting in a disproportionate workload among police investigative agencies. Applying the Criminal Damage Index in Hungary could facilitate a more efficient allocation of investigative capacities and a better management of the social effects of crime.

Value: The study contributes to improving police efficiency by highlighting the current system's limitations and making recommendations for introducing a modern, scientifically based investigation resource allocation method that considers the social and economic effects of crime.

Keywords: Investigative resource allocation, Crime Harm Index (CHI), Scope and jurisdiction, criminal statistics

Bevezetés

A hatékonyság absztrakt fogalma az elmúlt évtizedek magyar nyelvű büntető igazságszolgáltatással kapcsolatos kutatásaiban is meghatározó tényezővé vált (Barabás, 2019; Inzelt et al., 2009; Szabó, 2007; Vári, 2016). A kutatások rámutattak arra, hogy az időszerűség és az eredményesség követelménye gyakran verseng az alkotmányos normák, a garanciális szabályok, valamint a felek számára biztosított jogok betartásának szükségességével (Farkas, 2007). A hatékonyságot többféle szempontból lehet vizsgálni, a jogtudomány területén elsősorban az alapjogok és a garanciális szabályok biztosítása körüli problémák állnak a kutatások középpontjában. Mindazonáltal létezik egy másik dimenzió, amelyet a hazai szakirodalom gyakran mellőz: a bűnüldözési erőforrások elosztásának és allokálásának kérdése. Ennek fontosságát alátámasztja, hogy a modern empirikus rendészeti kutatások egy jelentős része már nem az egyes bűncselekménytípusok alapján vizsgálja a beavatkozások hatékonyságát (például rendőri jelenlét, kamerás megfigyelés), hanem a sértetti szempontokat középpontba helyező Crime Harm Index (CHI) alkalmazásával (Sherman et al.,

2016; van Ruitenburbg & Ruiter, 2022; Renys et al., 2023). Magyarország ezzel szemben nem alkalmazza a CHI-t, a bűnüldözési erőforrások elosztása a Büntető Törvénykönyv szerinti büntetési fenyegetettség mértékén alapul. Ez az erőforrás-gazdálkodás különösen problematikus az egyre szűkösebb humán és technikai kapacitások tekintetében. Holott a nemzetközi kutatások alapján megállapítható, hogy egy sérelemalapú rangsorolási rendszer sikeresen támogathatná a stratégiai célmeghatározást és döntéshozatalt (Harmati, 2020).

A jelen tanulmány nem vállalkozik a nyomozó hatóságok hatáskörének és szervezeti lehetőségeinek részletes elemzésére. A vizsgálat kizárólag a nyomozások legnagyobb hányadát végző általános nyomozó hatóságokra fókuszál, amelyek a rendőrség általános feladatait ellátó szervezeti egységek részét képezik [25/2013. (VI. 24.) BM rendelet, 1. § (1) bekezdés – BM rendelet]. A téma árnyalását tovább gazdagítaná, ha a Magyarországon működő valamennyi nyomozással foglalkozó hatóság és szervezet teljes kapacitásának eloszlását vizsgálnánk. E tekintetben nemcsak a rendőrség általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervének nyomozó hatósági feladatok ellátására kijelölt szerveit [Büntetőeljárásról szóló törvény (Be.) 34. § (1) bekezdés] kellene figyelembe venni, hanem a különös hatáskörrel rendelkező Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) is, amely a Be. 34. § (2) bekezdése alapján szintén nyomozó hatóságnak minősül. További kutatások szempontjából szintén releváns lenne megvizsgálni a Be. 36. § (1) bekezdésében említett, a büntetőeljárásban közreműködő egyéb szervek szerepét és feladatkörét. Ide tartozik különösen a rendőrség belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szervének, valamint a rendőrség terrorizmuselhárítási szervének tevékenysége. Ezeket a szerveket a gyakorlatban a Nemzeti Védelmi Szolgálat (NVSZ) és a Terrorelhárítási Központ (TEK) képviselik. Bár ezek a szervek nem minősülnek nyomozó hatóságnak, a törvény által biztosított jogosítványaik lehetővé teszik számukra, hogy büntetőeljárási feladatokat lássanak el, például előkészítő eljárásokat végezzenek. Az 1994. évi XXXIV. törvény a Rendőrségről (Rtv.) részletesen meghatározza azokat a bűncselekménytípusokat, amelyek e szervek hatáskörébe tartoznak, és amelyek vonatkozásában az előkészítő eljárásokat, illetve bizonyos esetekben a felderítési tevékenységeket is elvégezhetik [lásd Be. 339. § (3) bekezdés]. Emellett elengedhetetlen megemlíteni az ügyészség szerepét is, amely az eljárási törvényben meghatározottak szerint bizonyos bűncselekmények – különösen speciális alanyokat érintő ügyek – esetében kizárólagos nyomozati jogkörrel rendelkezik. Ezáltal az ügyészség nemcsak a büntetőeljárás felügyeleti funkcióját látja el, hanem aktívan részt is vesz annak meghatározott szakaszaiban.

Anyag és módszertan

Elsődlegesen a rendőrség nyomozó hatóságainak hatásköri és illetékességi szabályozását vizsgáltam rendszertani szempontból. A hatásköri és illetékességi szabályozás szoros kapcsolatban áll a rendőrségnél domináló statisztikai szemlélettel, amely a statisztikai mutatók teljesítését helyezi előtérbe a társadalmi hatások, valamint a bűncselekmények tényleges következményeinek figyelembevétele helyett.

A kutatásom fő megállapítása, hogy a nyomozó hatóságok hatáskörét és illetékességét meghatározó szabályozás hatékonysága megkérdőjelezhető, mivel az jelen formájában idejétmúlt. A szabályozás figyelmen kívül hagyja a tudományos és racionális elvek alkalmazását, még akkor is, ha a BM rendelet [8. § (1) bekezdés] tartalmaz bizonyos célszerűségi elveket. Ezek azonban önmagukban nem elegendőek ahhoz, hogy biztosítsák a rendelkezésre álló személyi és tárgyi erőforrások hatékony allokációját az egyes nyomozó hatóságok között.

Feltételezésem szerint a BM rendelet által kialakított hierarchikus és központosított struktúra nem alkalmas a nyomozó hatóságok hatásköri és illetékességi körében fennálló kapacitáselosztási egyenlőtlenségek kiegyensúlyozására. Az ilyen jellegű problémák megoldására egy tudományosan megalapozott, megfelelő adatminőségre épülő, empirikus kutatásokkal alátámasztott, valamint gyorsan reagáló ügyelosztási módszertan lenne szükséges.

Erre a CHI, amely már 12 országban sikeresen működik, kiváló alapot nyújthatna. A CHI alkalmazása azonban csak akkor lehet hatékony, ha egy olyan statisztikai adatszolgáltatási rendszerrel párosul, amely legalább részben független a rendőrségi szervezetektől. Ez a függetlenség biztosítaná az adatok objektivitását, ezáltal lehetővé téve egy kiegyensúlyozott és rugalmas erőforrás-elosztási rendszer kialakítását.

A rendőrség nyomozó hatóságainak hatásköre és illetékessége – szabályozás és a gyakorlat

A rendőrség nyomozó hatóságainak hatásköri és illetékességi szabályozása egy erősen hierarchikus struktúrát mutat, amelyet a jogalkotó a bűnüldözési hatékonyság növelése érdekében alakított ki. Az alábbiakban a legfontosabb jellemzők kerülnek részletes elemzésre.

Háromszintű munkamegosztás

A nyomozási feladatok ellátása három szinten történik, amelyek közül a helyi szintű nyomozó hatóságok, jellemzően a rendőrkapitányságok rendelkeznek

hatáskörrel az ügyek döntő többségében. Tehát ügyszám tekintetében a legnagyobb terhelést ezek a nyomozó hatóságok kapják, hiszen a helyben elkövetett bűncselekmények nyomozása az illetékességi főszabály miatt helyben is történik. A középső vagy területi szinten a Vármegyei Rendőr-főkapitányságok és a Budapesti Rendőr-főkapitányság, a Repülőtéri Rendőr Igazgatóság, a Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Irodája található meg. Addig a legfelső szinten a központi nyomozó hatóság helyezkedik el, amely az Országos Rendőr-főkapitányság. Ráadásul Magyarországon egy olyan speciális helyzet áll fenn, hogy a központi, országos szervhez a BM rendelet már nem rendel konkrét ügyekben önálló nyomozati feladatokat, kizárólag szakirányítási tevékenységet végez. A legkomolyabb bűncselekmények nyomozását a BM rendelet alapján az egyébként területi szintű, de a valóságban regionális szervezeti egységekkel a Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Iroda teljesíti, országos lefedettséggel. A háromszintű munkamegosztás célja a bűncselekmények gyors és hatékony felderítése, valamint a nyomozó hatóságok erőforrásainak megfelelő elosztása (Bartkó, 2024).

Bűncselekménytípusok és a hatáskör

A BM rendelet és azok mellékletei határozzák meg, mely bűncselekmények tartoznak a területi nyomozó hatóságok hatáskörébe (BM rendelet 1. § 2. bekezdés 1–4. melléklet). A szabályozás alapját az egyes bűncselekmények büntetési tételének maximuma képezi: az öt évnél súlyosabb szabadságvesztéssel fenyegetett bűncselekményeket rendelik a területi nyomozó hatóságokhoz. Ugyanakkor a gyakorlati tapasztalatok rámutatnak, hogy az ügyek társadalmi kárait nem feltétlenül az absztrakt büntetési fenyegetettség mértéke határozza meg, hanem sokkal inkább a tényleges következmények, például a bűncselekménnyel okozott kár mértéke és annak megtérülése. Ezen kívül a kiszabott büntetési tételek gyakran nem állnak összhangban a Büntető Törvénykönyvben (Btk.) meghatározott fenyegetettségi szintekkel. A területi nyomozó hatóságokhoz rendelt bűncselekmények esetében a bíróságok sokszor lényegesen enyhébb büntetéseket szabnak ki. Továbbá számos olyan bűncselekmény tartozik a területi szervek hatáskörébe, amelyek a gyakorlatban ritkán fordulnak elő, és nem tekinthetők magas társadalmi veszélyességűnek – például a Btk. 162. §-ában szabályozott öngyilkosságban közreműködés büntette. Ezzel szemben olyan gyakori és magas társadalmi veszélyességgel rendelkező bűncselekmények, mint a Btk. 164. § (5) bekezdése szerinti maradandó fogyatékkosságot okozó testi sértés, a helyi szintű, gyakran túlterhelt kapitányságok hatáskörébe tartoznak. Ez a helyzet rámutat arra, hogy a legfeljebb öt évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett

bűncselekmények helyi szintű nyomozó hatóságokhoz rendelése nem minden esetben érvényesül konzisztensen. Továbbá a szabályozásban nem jelenik meg a büntetési tételektől független társadalmi és egyéni károk szempontja, ahogyan a ténylegesen kiszabott büntetések és intézkedések közötti eltérések sem kapnak kellő hangsúlyt. Szintén problematikus, hogy az illetékességi szabályok nem veszik figyelembe a bűnözés földrajzi megoszlását és az ebből fakadó egyenletes terhelés biztosításának szempontját. Ez vezethet ahhoz, hogy például egy fővárosi kerületben lényegesen kevesebb ügyet kezelnek ugyanazon illetményért, mint egy vidéki kapitányságon. Egy friss hazai tanulmány (Harmati, 2020) rámutatott, hogy a legnagyobb társadalmi sérelmet okozó bűncselekmények közé tartoznak a vagyon elleni bűncselekmények (például lopás, csalás, rongálás, sikkasztás, jogtalan elsajátítás), a vagyon elleni erőszakos bűncselekmények (kifosztás, rablás), az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni bűncselekmények (zaklatás, magánlaksértés), valamint a közbizalom elleni bűncselekmények (például hamis magánokirat felhasználása, közokirat-hamisítás, okirattal visszaélés). Ezek nyomozása azonban jellemzően a gyengébb nyomozati kapacitással rendelkező helyi hatóságokra hárul, ami tovább növeli a rendszer kiegyensúlyozatlanságát.

Hatáskörrelvonás és áttételi szabályok

A hatáskörök átruházása jellemzően a hierarchia magasabb szintjéről alacsonyabb szintre történik, ami lehetőséget ad a magasabb szintű hatóságok számára, hogy bizonyos ügyeket saját hatáskörükbe vonjanak, vagy más hatóságok hatáskörébe utaljanak. Ez azonban nem automatikusan történik, hanem az adott ügy sajátosságaitól függően, főként a célszerűség vagy a hatékony bűnüldözés elve alapján. A folyamatot a BM rendelet 10. § (1) bekezdése korlátozza, amely kimondja, hogy ha egy ügyet elvonnak, vagy más szerv hatáskörébe utalnak területi vagy országos szinten, azt később már nem lehet visszaadni ugyanannak a nyomozó hatóságnak. Ez a szabály azonban nem alkalmazható korlátlanul, különösen az ORFK és részben a KR kivételei miatt. Általánosságban megállapítható, hogy a jogalkotó kizárólag egyedi ügyekben, illetve magasabb szintű nyomozó hatóságok kezdeményezésére biztosítja az ügyek átvételének vagy más hatáskörbe utalásának lehetőségét. Fontos azonban kiemelni, hogy a BM rendelet nem tartalmaz olyan jogszabályi rendelkezést, amely az erőforrások elosztásának általános szempontját artikulálná. Ennek hiánya következtében a szabályozás nem nyújt megfelelő mechanizmusokat a rendszerben fennálló terhelési különbségek feloldására.

A bűnüldözés hatékonysága és munkamegosztás

A kilencvenes évek végére, amikor a bűnözés robbanásszerűen megnövekedett (Lőrincz, 2011), a bűnüldözés és a hatásköri szabályozás nem követte a változó bűnözési trendeket. A jogalkotó a munkamegosztás stabilitása mellett döntött, amit az akkori bűnügyi helyzet nem igazán indokolt, és nem reagált a kisebb társadalomra veszélyes, de gyakori vagyon elleni és erőszakos bűncselekmények elterjedésére. A bűnüldözési trendek nem befolyásolták érdemben a hatásköröket és illetékességeket. Az ügyszámok csökkentése ugyan elindult a 2010-es évekre, a bűnüldözési terhek azonban nem csökkentek, sőt, az új típusú, kvalifikáltabb bűncselekmények – például az internetes bűnözés – az ügyek kezelését még bonyolultabbá tették. Magyarországra jellemző, hogy a bűncselekmények a nagyobb városokra összpontosulnak, különösképpen Budapestre, ez a nyomozati létszám arányos elosztásában nem jelenik meg markánsan és adaptív módon (Vári, 2019a).

Az informatikai fejlődés hatása

A bűnügyi munkamegosztás egyik legnagyobb kihívása a 21. század informatikai fejlődése, amely teljesen új típusú nyomozásokat igényel (Mezei, 2018). A 2017. évi CX. törvény a büntetőeljárásról jelentős újítást hozott, többek között az elektronikus kapcsolattartás, a telekommunikációs eszközök használata és a különleges bánásmód bevezetése révén. Mindezek a nyomozások végzésére és dokumentálására vonatkozó elvárásokat növelik, míg az ügyek bonyolultsága jelentősen megnöveli a rendőrségi hatóságok munkaterhelését. Mindazonáltal a büntetőeljárás munkateher nem a büntetési tétellel történő fenyegetettségtől függ, így könnyen belátható, hogy nincs különbség a nyomozati tevékenységek és cselekmények számában, sőt minőségében sem, függetlenül a hatásköri szintektől. Ebben az értelemben teljesen mindegy, hogy helyi vagy területi nyomozó hatóság végzi a nyomozást egy ügyben, a büntetőeljárás ugyanazt írja elő minden egyes nyomozó hatóság számára. Hiszen a nyomozati szakaszt munkatevékenység oldaláról általánosságban könnyítő, rövidítő vagy egyszerűsítő külön eljárást a magyar Be. törvény nem tartalmaz (Be. Huszadik Rész, Külön eljárások).

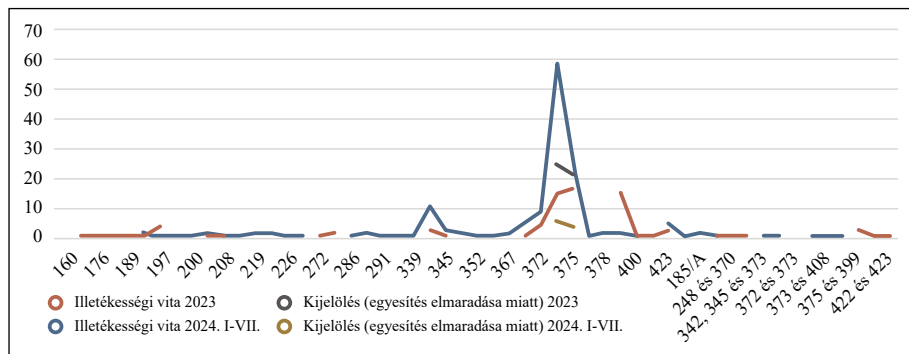
Kényszerű megoldások a leterheltség csökkentése érdekében

Az egyik ilyen lehetséges megoldás a téves minősítés vagy helytelen illetékességi feltétel alkalmazása. Ez alatt azt kell érteni, hogy az a nyomozó hatóság

rendelkezik az elsődleges tényállási minősítés és ütköztetés lehetőségével, amelyiknek legkorábban tudomására jut a tényállás. Következésképpen a túlterhelt nyomozó hatóság ezzel a megoldással tudja csökkenteni folyamatban lévő ügyeinek számát és áttételről határozni a hatáskör vagy az illetékesség hiánya miatt [Be. 350. §. (1) bekezdés]. Ez gyakran eredményezi a nyomozó hatóságok negatív illetékességi összeütközését, mely esetekben leggyakrabban az Országos Rendőr-főkapitányságnak kell a (BM rendelet, 4. §.) döntést meghozni a hatáskör és az illetékesség megállapításáról. További eljárásjogi eszköz az ügyterhelés javítására az egyes ügyek egyesítéséről vagy elkülönítéséről hozott döntés [Be. 147. §. (1) bekezdés]. Ez utóbbi gyakori helyzet, és rendkívül aktuális az internetes csalások elszaporodása miatt. Ennek oka, hogy a jelenlegi illetékességi elvek alapján olyan anomáliák alakultak ki a rendőrségen, hogy gyakran több ezer különálló ügyet lenne szükséges akár egy kisebb nyomozó hatóságnál folyamatban lévő ügghöz egyesíteni. Ennek elkerülése érdekében az egyes nyomozó hatóságok más nyomozó hatóságokat érintően az ilyen ügyekbe való betekintési jog korlátozásáról döntenek, amennyiben ezt a jogot nem korlátoznák, úgy a többi nyomozó hatóság észlelhetné, hogy máshol már indult eljárás ugyanazon elkövetési jellemzőkkel bíró ügyben, és az áttételről vagy az egyesítésről határozná, így az ügy ahhoz a nyomozó hatósághoz kerülne, amelyik már elsődlegesen intézkedett az ügyben [BM rendelet, 3. § (2) bekezdés].

1. számú ábra

*Illetékességi összeütközések és egyesítések elmaradása miatti döntések az Országos Rendőr-főkapitányságon**



*A függőleges oszlopban lévő számok az ügyek darabszámát, a vízszintes sorokban található számok a Btk. szakaszszámokat jelölik, melyekben az ügyek elsődlegesen minősítésére kerültek.

Forrás. ORFK Korruptió és Gazdasági Bűnözés Elleni Osztály, dr. Nagy Richárd r. alezredes osztályvezető

Ahogy az 1. számú ábra szemlélteti, különösen a kiemelt, illetve előre meg nem állapítható számú sértettet és bűncselekményi rendbeliséget magában foglaló, valamint nehezen vagy egyáltalán nem felderíthető elkövetőkkel jellemzett bűncselekménytípusok esetében figyelhető meg negatív hatásköri összeütközés az egyes nyomozó hatóságok között. Ennek következményei elsősorban a szakirányítási folyamatok szintjén, döntően az ORFK-nál jelentkeznek [BM rendelet, 3. § (2) bekezdés].

Ezen bűncselekmények tipikus példái – különösen az online elkövetési formák térnyerése következtében – a Btk. 373. §-ában szabályozott csalás, valamint a Btk. 375. §-ában meghatározott információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás. Bár az említett bűncselekmények kapcsán hozott hatáskördöntések száma százas nagyságrendű, a rendbeliségek magas száma miatt ezek esetenként több száz tényleges elkövetést takarnak. Ez érthetővé teszi az egyes nyomozó hatóságok azon törekvéseit, hogy kapacitáshiányukat negatív hatásköri összeütközéssel vagy a szükségszerű egyesítések elkerülésével próbálják orvosolni.

Fontos hangsúlyozni, hogy jelen tanulmány nem a hatáskörök és illetékesség meglétét mint elvet kérdőjelezi meg. Ezek ugyanis alapvető és nélkülözhetetlen elemei minden szervezeti működésnek, így a bűnüldözés hatékony rendszerének is. A tanulmány fókuszában inkább az elosztó funkció működése áll: az a kérdés, hogy a hatásköröket és illetékességet meghatározó szabályozás, valamint az abból következő gyakorlat milyen hatékonysággal tölti be eredeti rendeltetését, és milyen mértékben osztja el eredményesen az erőforrásokat.

Ennek elemzése során kiemelt figyelmet kell fordítani a következő szempontokra:

- Az adott bűnözés térbeli és időbeli eloszlása, valamint mértéke és gyakorisága.
- A potenciális sértettekre gyakorolt hatások.
- Az elkövetett bűncselekményekért várható büntetési tételek igazodása az említett tényezőkhez.

Ezek a szempontok lehetőséget nyújthatnak arra, hogy a hatályos szabályozás átfogó vizsgálat tárgyává váljon, különös tekintettel annak hatékonyságára és célszerűségére.

Bizalmi tőke, költséghatékonyság, teljesítményértékelés és a bűnözésföldrajz

A bizalmi tőke, a költséghatékonyság, a teljesítményértékelés és a bűnözésföldrajz közötti összefüggések kulcsfontosságúak a bűnüldözés hatékonyságának

és társadalmi elfogadottságának javításában. Az alábbiakban bemutatom, hogyan kapcsolódnak ezek a tényezők egymáshoz és hogyan befolyásolják a bűnüldözési rendszert.

Bizalmi tőke

A rendőrségbe vetett közbizalom a társadalmi rend és a közösségek biztonságának alapköve (Vári, 2019b). Ez a bizalom nemcsak a bűncselekmények visszaszorításában és a törvények betartatásában játszik szerepet, hanem a rendőrség legitimitásának és hatékonyságának záloga is. Ha a lakosság úgy érzi, hogy a rendőrség igazságosan és átláthatóan működik, nagyobb hajlandóságot mutat az együttműködésre, ami a bűnüldözés és a társadalmi stabilitás kulcsa (Schap, 2021; Pryce & Chenane, 2021). Az átláthatóság és az elszámoltathatóság a közbizalom megőrzésének legfontosabb eszközei. A média által közvetített információk, valamint az egyéni tapasztalatok és közösségi demográfiai jellemzők mind befolyásolják a rendőrség megítélését (Vian, 2020). Ugyanakkor a modern rendőri munka egyre inkább a közösségépítésre és a lakossági igények kielégítésére összpontosít, ami erősíti a kölcsönös tiszteletet és együttműködést (Malone & Dammert, 2021). A bizalom elvesztése azonban komoly következményekkel járhat: a lakosság ellenállása, az együttműködés hiánya és a növekvő konfliktusok gyengíthetik a rendőrség legitimitását (Debbaut & De Kimpe, 2023). Ezért elengedhetetlen, hogy a rendőrség folyamatosan törekedjen a bizalom megerősítésére, példát mutatva az igazságosságban, a felelősségvállalásban és az innovációban. Egy olyan rendőrség, amelyet a lakosság támogatása és tisztelete övez, képes hatékonyan szolgálni és védeni a közösségeket.

Költséghatékonyság

A modern rendfenntartás alapvető céljai a bűnözés elleni küzdelem, a közrend fenntartása, valamint a közszolgáltatások biztosítása, amelyek a társadalmi problémák megelőzését szolgálják. A szűkös költségvetési források korában a rendvédelmi szerveknek prioritásként kell kezelniük, hogy professzionális és költséghatékony szolgáltatásokat nyújtsanak, miközben a közbiztonság színvonalát megőrzik. Fontos szempont, hogy minden társadalmi réteg – beleértve a legkiszolgáltatottabbakat is – egyenlő mértékű védelmet kapjon, amit a rendőrség képes biztosítani (McCarty & Sumner, 2024; Dario et al., 2022). A modern technológiai innovációk és az új bűnmegelőzési stratégiák alkalmazása nemcsak a bűnözési mutatók csökkentésében játszik kulcsszerepet, hanem a hatékonyság növelésében is. Ugyanakkor a túlzott költségvetési kiadások

alááshatják a közbizalmat, és hosszú távú károkat okozhatnak a közösségi kapcsolatokban (Graham & Makowsky, 2021). Ennek elkerülése érdekében elengedhetetlen az átlátható és hatékony forrásfelhasználás. A rendszeres auditok és teljesítményértékelések segíthetnek a közösség bizalmának növelésében és a rendőrség elszámoltathatóságának erősítésében (Pu et al., 2021). Egy szervezet hatékonysága azonban nem csupán a technológiai fejlesztésektől, hanem az emberi erőforrások megfelelő kezelésétől is függ. A rendvédelmi szervek számára kulcsfontosságú, hogy kiemelt figyelmet fordítsanak az alkalmazottak anyagi és erkölcsi megbecsülésére, valamint a motiváció fenntartására. A munkavégzés minőségét befolyásolhatja a nem megfelelően működő rendszerek visszahatása, amelyek csökkenthetik az elégedettséget és a teljesítményt. Ennek elkerülése érdekében folyamatosan fejleszteni kell a képzési rendszereket, különösen a jövő vezetőinek felkészítésére, valamint a költséghatékonyság kultúrájának előmozdítására (Park & Brunjes, 2022).

A közösségek elvárása, hogy a rendőrségi szolgáltatások fejlesztése ne járjon aránytalanul magasabb költségekkel, ezért a rendőri szervezeteknek arra kell törekedniük, hogy tevékenységeik a hatékonyságot és a közbizalom erősítését szolgálják. A költséghatékonyság a rendőrségi erőforrások optimális elosztását és felhasználását jelenti. A rendőri erők közötti hatékony költség- és munkamegosztás kialakítása alapvetően meghatározza a rendszer fenntarthatóságát és társadalmi elfogadottságát.

Teljesítményértékelés

A rendfenntartás összetett terület, amely sokrétű mutatók gondos figyelembevételét követeli meg. Az objektív értékelés érdekében alapvető fontosságú az eredményalapú menedzsment és az „evidence-based”, vagyis bizonyítékalapú rendészet alkalmazása (Harmati, 2021). Ehhez szükség van egy egységes keretrendszerre, amely a legmodernebb technológiákon alapul, valamint az inputok, outputok és eredmények pontos meghatározására (Piza & Welsh, 2021). A rendőrségi munka teljesítményének értékelése gyakran statisztikai mutatók, például a felderítési arányok, a befejezett ügyek száma és a bejegyzett bűncselekmények figyelembevételével történik (Gorby, 2013). Azonban a teljesítmény nemcsak a megoldott ügyek számától függ, hanem a minőségüktől is, és azoktól a szolgáltatásoktól, amelyek lehetővé teszik a közösség valódi bizalmának elnyerését. Ez utóbbiak alatt olyan módszertani mutatókat értünk, amelyek a rendőrség hatékonyságát nem a rendőrség által előállított tradicionális statisztikai mérőszámokkal közelítik meg, hanem a lakosság és a rendőrség viszonyrendszerben formálódó, a rendőrség tevékenységének megítélését szolgáló valamilyen

közvetett kutatási eredménnyel. A minőségi indikátorok főleg a rendőrséggel kapcsolatos lakossági vélemények attitűdbeli változókval való korrelációjára építenek, amelyek kölcsönhatásukban és statisztikai összefüggésekkel mutatják meg a rendőrség társadalomban elfoglalt pozícióját (Vári, 2020).

Bűnözésföldrajz

A bűnözésföldrajz a bűnözési minták térbeli eloszlását és azok társadalmi, gazdasági összefüggéseit vizsgálja (Mátyás, 2020). A bűnözési forrópontok és a helyi problémák figyelembevétele lehetővé teszi a rendőrség számára, hogy a helyi erőforrásokat és a beavatkozásokat a leghatékonyabban ossza el (Anselin et al., 2008). A bűnözés geográfiai eloszlása segíthet meghatározni, hogy hol van szükség gyors reagálásra és több rendőri jelenletre. Az intelligens, adatvezérelt döntéshozatal segíthet optimalizálni a rendőrségi források elosztását, és javítani az általános bűnmegelőzési stratégiákat. Drake és Simper végezte a „leghatékonyabb” összehasonlítást ebben a témában, amikor negyvenhárom rendőri erőt vizsgáltak meg bűnözésföldrajzi szempontból a Data Envelopment Analysis (DEA) módszer alkalmazásával. Ez az elemzési technika lehetővé tette, hogy a környezeti tényezők hatásait is figyelembe vegyék az intézkedések eredményessége és hatékonysága szempontjából. Kutatásuk azt mutatta, hogy a környezeti tényezők jelentősen befolyásolják a rendőri erők relatív teljesítményrangsorát. Például az észak-walesi rendőrség relatív teljesítménye a 30. helyről az 1. helyre ugrott, amikor olyan tényezőket is figyelembe vettek, mint az átlagnépesség, az egyszülős háztartások aránya, valamint a népességhianyosság (Drake & Simper, 2005).

A CHI lehetséges szerepe a bűnüldözés erőforrásainak elosztásában

A CHI egy innovatív mérőeszköz, amelyet a bűncselekmények súlyosságának és társadalmilag negatív értékelésére használnak. A bűnözési szint vizsgálatához legtöbbször a hivatalos statisztikák szolgálnak alapul, amelyek információt nyújtanak az adott időszakban elkövetett bűncselekmények típusairól és számáról. Fontos azonban megjegyezni, hogy ezek a statisztikák kizárólag azokat az eseteket tartalmazzák, amelyek a nyomozó hatóság tudomására jutottak. Az ilyen adatokon alapuló, úgynevezett esetszámalapú trendvizsgálatok korlátait és hiányosságait már számos kutatás feltárta. Ezekre a problémákra megoldást nyújthat a CHI alkalmazása. Az index megalkotásának célja az volt, hogy

kiküszöbölje azokat a torzításokat, amelyek abból adódnak, hogy a hivatalos statisztikák nem mindig tükrözik pontosan a bűncselekmények tényleges számát és alakulását (bővebben lásd: [Ashby, 2018](#); [Sherman, 2013](#)). Az index lényege, hogy más szemléletet adjon a bűnözés vizsgálatához és súlyosságának megítéléséhez, ezáltal a beavatkozási területek meghatározásához. Statisztikai szempontból a bolti lopás és az emberölés is 1–1 db bűncselekménynek számít, azonban az emberölés káros hatása jóval nagyobb a bolti lopásénál. Az index egy hozzárendelt számértéket jelent minden elkövetett bűncselekménynél. A számérték az első büntényes elkövetőre a bírói gyakorlat alapján az adott bűncselekményre kiszabott letöltendő szabadságvesztés napokban meghatározva. Egyszerű példával, a bolti lopás első büntényesnél 10 nap elzárást ér, ezért 10 pontot kap, az emberölés első büntényesnél 10 év szabadságvesztést ér, ezért 3650 pontot kap (10×365 nap). Ha egy ilyen indexszel ellátott bűnügyi statisztikára pillantunk rá, vagy ez alapján vizualizáljuk a bűncselekmények térbeli eloszlását egy térképen, akkor teljesen más képet kapunk a bűnözésről és a kezelendő bűnügyi problémákról, mintha csak a bűncselekmények egyszerű számát (count) vizsgálnánk. A bűncselekmények egyszerű száma (count) és a bűncselekményekkel okozott mentális és anyagi kár (harm) mellett még fontos, hogy a bűncselekmények nyomozásának vannak költsége (cost) is. Ez egy adott bűncselekmény nyomozásának költsége, amely az államot terheli, és emberölésénél például több milliós tételt jelent. Ellentétben a hagyományos bűnügyi statisztikákkal, amelyek csupán a bűncselekmények számát rögzítik, a CHI célja, hogy a bűncselekmények valódi (társadalmi, gazdasági) hatását mérje, figyelembe véve azok összességben és súlyozott módon megjelenő következményeit és a társadalomra gyakorolt hatásait ([Sherman et al, 2016](#)). A CHI minden bűncselekményhez egy súlyozási értéket rendel, amely a bűncselekmény súlyosságát tükrözi. Ezek a súlyok általában az igazságszolgáltatási rendszer ítéleteiből és büntetési tételeiből származnak. A súlyok meghatározásához az alábbi tényezőket veszik figyelembe.

- Büntetési időtartam: az egyik leggyakrabban használt súlyozási tényező a bűncselekményért kiszabott börtönbüntetés hossza. Például egy emberölés súlya magasabb, mint egy kisebb lopásé, mivel az emberölésért hosszabb börtönbüntetés jár.
- Áldozatok száma és sérülés mértéke: a bűncselekmény által érintett áldozatok száma és a sérülés mértéke szintén befolyásolja a súlyozást.
- Gazdasági hatások: a bűncselekmény gazdasági hatásai, például a lopás vagy csalás által okozott anyagi kár szintén része lehet a súlyozásnak ([Sutherland & Mueller-Johnson, 2019](#)).

A CHI megalkotásához és karbantartásához széles körű és folyamatos adatgyűjtés szükséges. Az adatgyűjtés során figyelembe veszik a rendőrségi statisztikákat, és ebben meg kell különböztetnünk a hivatalos rendőrség által kiadott statisztikákat az olyan statisztikáktól, mint amilyen akár a British Crime Survey (BCS), amely elfogulatlanabbnak tekinthető adatokat tartalmazott (Farrell & Pease, 2007). A BCS, vagyis 2012-től a Crime Survey for England and Wales (CSEW), egy széles körű és átfogó lakossági felmérés, amely az Egyesült Királyságban élők bűncselekményekkel kapcsolatos tapasztalatait és észleléseit gyűjti össze. A CSEW célja, hogy kiegészítse a rendőrségi bűnügyi statisztikákat, és átfogóbb képet adjon a bűnözés valós mértékéről és természetéről (Office for National Statistics, é. n.). A felmérés különösen fontos, mert sok bűncselekményt nem jelennek be a rendőrségen, így a CSEW révén ezek a „rejtett” bűncselekmények is napvilágra kerülnek. A CSEW a bűnözési trendek, a viktimizáció és a lakosság biztonságérzetének átfogó vizsgálatára szolgáló eszköz, amely kiegészíti a hivatalos statisztikákat, és segíti a közpolitikák tervezését a közbiztonság javítása érdekében (Hope, 2005). Magyarországon csak egyetlen, a rendőrség és az ügyészség által előállított statisztikai rendszer áll rendelkezésre, ez az Egységes Nyomozó Hatósági és Ügyészségi Bűnügyi Statisztika (ENYÜBS), ami egy úgynevezett követő statisztika, vagyis minden esetben a tárgydőszakban lezárt eljárások számáról ad tájékoztatást. Az adatbázis nem az elkövetési idő, hanem a statisztikában való rögzítés időpontja szerint tartalmazza a bűncselekményeket (Kertész, 2002). A magyarhoz hasonló típusú statisztikai adatok lényegében tartam-, vagyis állapotadatok, és nem az adott év releváns jogi történéseit mutatják be, hanem csupán időbeli és jogi konstrukciók homogenizált együttesének átlagát. Ha egy modern, rugalmas és alkalmazkodó rendszert szeretnénk, akkor az első lépés egy, a rendőrségtől részben függetlenül működő, a britek által működtetett statisztikai értékelő rendszer kialakítása kell legyen. A rendőrségi statisztikák mellett éppúgy fontos az ítéletek és a kiszabott büntetések információi, amelyek szintén segítenek a bűncselekmények súlyozásában. Nem utolsósorban figyelembe kell venni a CHI megalkotása során a kriminológiai kutatásokban megjelenő bűnügyi statisztikák elemzéseit, amelyek bűnözésföldrajzi oldalról is rámutatnak a bűncselekmények intenzitására, gyakoriságára és súlyosságára.

Az Egyesült Királyságban a CHI széles körben alkalmazott eszköz a rendőrségi munkában és a bűnmegelőzésben. A Cambridge University tanulmánya részletesen bemutatja a CHI használatát, amely segítette a rendőrségi erőforrások hatékonyabb elosztásában és a súlyos bűncselekmények megelőzésében (Barnes & Hyatt, 2020). A Cambridge Crime Harm Index a Cambridge-i Egyetem által kifejlesztett mutató (Sherman & Cambridge University Associates, 2020), amely a bűncselekmények súlyosságának mérésére szolgál az Egyesült Királyságban.

Ausztráliában (Kerr, et al. 2017), Dániában (Andersen & Mueller-Johnson, 2018) a CHI szintén fontos szerepet játszik a bűnügyi statisztikák elemzésében és a közösségi biztonság javításában. A Canadian Crime Harm Indexet a rendőrségi jelentések és a bírósági ítéletek alapján fejlesztették ki. A CHI-t ugyancsak alkalmazzák a helyi bűnmegelőzési programok hatékonyságának növelésére. Az USA-ban a CHI szintén egyre nagyobb figyelmet kap, különösen a bűnmegelőzési politikák kialakítása során (van Ruitenburg & Ruiter, 2022). Több államban kísérleti projektek keretében vizsgálják a CHI alkalmazását a helyi rendőrségi munkában. A CHI pontosabb képet ad a bűncselekmények hatásairól, mint a hagyományos statisztikai módszerek, ezzel segít az erőforrások igazságosabb és hatékonyabb elosztásában a rendőrségi munkában, s nem mellékesen támogatja a súlyos bűncselekmények megelőzését és kezelését. Azonban a CHI egy folyamatos karbantartást igénylő rendszer, mivel a gazdaság, a társadalom és ezáltal a bűnözés állandó változásához igazodó módon kialakítása és folyamatos karbantartása bonyolult és időigényes feladat (Curtis-Ham, 2022). Az ausztrál Crime Harm Index (ACHI) kidolgozását és alkalmazását bemutató tanulmány célja a bűncselekmények gazdasági hatásainak mérésére szolgáló eszköz létrehozása volt. A kutatás során a szerzők az ausztrál bűnügyi statisztikák és gazdasági adatok alapján értékelték a bűncselekmények költségeit és hatását. A tanulmány bemutatta, hogyan lehet a CHI-t alkalmazni a bűnmegelőzési és rendőrségi stratégiák javítására (House & Neyroud, 2018).

Ahogy az itt ismertetett kutatások rámutattak, a CHI egy sokoldalú és rendkívül modern és hatásos mérőeszköz, mely megalkotása a következő felismerésekből fakadt: a bűnildőzés kapacitása véges, a bűnözés térben és időben állandóan változik, ahogy változnak az arra adott társadalmi válaszok is. Továbbá a bűnözésnek jelentős költségkeletkeztető hatásai vannak, amelyek nem csupán az igazságszolgáltatási alrendszerek fenntartásában artikulálódnak, hanem más terekben is, mint akár a börtönök működtetésének költségében vagy az egészségügyi rendszert érintő következményekben. Nem utolsósorban, nem csupán a reaktív, hanem megelőzési jelleggel proaktív módon is használható a CHI, vagyis az erőforrások telepítése már a későbbi negatív hatások csökkentésének is konstruktív eszközévé válhat.

Összegzés

A tanulmány rávilágít a magyar rendőrség nyomozási erőforrásainak elosztásában tapasztalható problémákra, amelyek jelentősen befolyásolják a bűnildőzés hatékonyságát és a társadalom biztonságérzetét. Elemzésem során

arra a következtetésre jutottam, hogy a jelenlegi rendszer nem tükrözi megfelelően a bűnözési helyzetek valódi dinamikáját, ami egyenlőtlen munkaterhelést és nem megfelelő erőforrás-allokációt eredményez a nyomozó hatóságok között. A kutatás alapját a rendőrségi hatásköri és illetékességi szabályozás elemzése képezte, amelyet bűnügyi statisztikai adatokkal és kriminológiai szakirodalommal egészítettem ki. A jelenlegi rendszer elsősorban a büntetőjogi tényállások alapján határozza meg a rendőrségi nyomozó hatóságok hatáskörét és illetékességét, figyelmen kívül hagyva a bűncselekmények által okozott társadalmi sérelmeket. Ez a megközelítés rugalmatlanságot eredményez, és megnehezíti a nyomozati kapacitások hatékony elosztását. Rámutattam továbbá, hogy az esetszámok és a sérelemalapú rangsorok között jelentős eltérés feltételezhető. A CHI alkalmazása Magyarországon javíthatná a rendőrségi munkát, mivel lehetőséget biztosítana az erőforrások jobb priorizálására a súlyosabb társadalmi hatásokkal járó bűncselekmények felderítése és kezelése érdekében. A magyar bűnügyi statisztikai rendszer jelenlegi formájában nem képes hatékonyan megjeleníteni a bűnözés valós állapotát, és gyakran torz képet ad a bűnözési trendekről. Ezért szükségesnek tartom egy a CSEW-hez hasonló, független statisztikai adatbázis létrehozását, amely pontosabb és objektívebb adatokat nyújtana a döntéshozók és a nyomozó hatóságok számára. Amennyiben sikerülne észszerűsíteni a nyomozások hatásköri és illetékességi rendszerét, valamint figyelembe venni a bűncselekmények által okozott társadalmi és gazdasági sérelmeket, jelentősen növelhetnénk a rendőrség hatékonyságát. Mindez nemcsak a költséghatékonyság javításához, hanem a közbizalom erősítéséhez is hozzájárulna, elősegítve egy igazságosabb és fenntarthatóbb bűnüldözési rendszer kialakítását.

Felhasznált irodalom

- Andersen, H. A., & Mueller-Johnson, K. (2018). The Danish Crime Harm Index: How it works and why it matters. *Cambridge Journal of Evidence-Based Policing*, 2(1–2), 52–69.
- Anselin, L., Griffiths, E., & Tita, G. (2008). Crime mapping and hot spot analysis. In R. Wortley & L. Mazerolle (Eds.), *Environmental criminology and crime analysis* (1st ed., p. 20). Willan.
- Ashby, M. P. J. (2018). Comparing methods for measuring crime harm/severity. *Policing: A Journal of Policy and Practice*, 12(4), 439–454. <https://doi.org/10.1093/police/pax049>
- Barabás, A. T. (2019). Alternatív büntetések hatékonysága a magyar igazságszolgáltatás rendszerében. *Miskolci Jogi Szemle*, 14(2), 43–48.
- Barnes, G. C., & Hyatt, J. M. (2020). Policing and crime harm: Applying the crime harm index to police resource allocation. *Journal of Experimental Criminology*, 16(3), 347–372.

- Bartkó R. (2024). A nyomozás általános eljárási szabályai. In Bartkó R., Elek B., Fantoly Zs., & Herke Cs. (Szerk.), *A büntető eljárásjog tankönyve* (pp. 251–265). ORAC Kiadó Kft.
- Curtis-Ham, S. (2022). Measuring harm with crime harm indices. In Bland, M., Ariel, B., & Ridgeon, N. (Eds.), *The crime analyst's companion* (pp. 177–192). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-030-94364-6_13
- Dario, L. M., Cesar, G. T., & Crichlow, V. J. (2022). Reappreciating the varieties of police behavior: A national examination of contemporary police mission statements. *Policing: An International Journal*, 46(6), 893–906. <https://doi.org/10.1108/PIJPSM-02-2022-0026>
- Debbaut, S. & De Kimpe, S. (2023). Police legitimacy and culture revisited through the lens of self-legitimacy. *Policing and Society*, 33(6), 690–702. <https://doi.org/10.1080/10439463.2023.2183955>
- Drake, L. M., & Simper, R. (2005). The measurement of police force efficiency: An assessment of UK Home Office policy. *Contemporary Economic Policy*, 23(4), 465–482.
- Farkas Á. (2007). A büntető igazságszolgáltatási rendszer hatékonyságának korlátai. In Harsági Viktória & Wopera Zsuzsa (Szerk.), *Az igazságszolgáltatás kihívásai a XXI. században: Tanulmánykötet Gáspárdy László professzor emlékére* (pp. 77–90). HVG-ORAC.
- Farrell, G., & Pease, K. (2007). The sting in the tail of the British Crime Survey: Multiple victimisations. In M. Hough & M. Maxfield (Eds.), *Surveying crime in the 21st century. Crime Prevention Studies* (Vol. 22, pp. 33–53). Criminal Justice Press.
- Gorby, D. M. (2013). The failure of traditional measures of police performance and the rise of broader measures of performance. *Policing: A Journal of Policy and Practice*, 7(4), 392–400. <https://doi.org/10.1093/police/pat023>
- Graham, S. R., & Makowsky, M. D. (2021). Local government dependence on criminal justice revenue and emerging constraints. *Annual Review of Criminology*, 4, 299–320. <https://doi.org/10.1146/annurev-criminol-061020-021824>
- Harmati B. (2021). Categorisation and relevance of policing models in the literature. *Magyar Rendészet*, 21(4), 83–99.
- Harmati B. (2020). A bűncselekmények okozta sérelmet számszerűsítő index. *Statistikai Szemle*, 98(9), 1066–1081.
- Hope, T. (2005). What do crime statistics tell us? A comparison of the British Crime Survey and police recorded crime data. *Crime Prevention and Community Safety*, 7(1), 7–22.
- House, P. D., & Neyroud, P. W. (2018). Developing a crime harm index for Western Australia: The WACHI. *Cambridge Journal of Evidence-Based Policing*, 2, 70–94. <https://doi.org/10.1007/s41887-018-0022-6>
- Inzelt É., Kerecsi K., Kó J., & Gosztonyi G. (2009). A fiatalkorúak büntető igazságszolgáltatásának hatékonysága: A fiatalkorú elítéltek utánkövetéses visszaesési vizsgálata. *Család Gyermek Ifjúság*, 18(4), 35–37.
- Kerr, J., Whyte, C., & Strang, H. (2017). Targeting escalation and harm in intimate partner violence: Evidence from Northern Territory Police, Australia. *Cambridge Journal of Evidence-Based Policing*, 1(2–3), 143–159.

- Lőrincz J. (2011). Börtönügyünk a rendszerváltozás időszakában. *Rendvédelem-Történeti Füzetek – Acta Historiae Praesidii Ordinis: Tudományos Periodika*, 20(23), 91–98.
- Malone, M. F. T., & Dammert, L. (2020). The police and the public: Policing practices and public trust in Latin America. *Policing and Society*. <https://doi.org/10.1080/10439463.2020.1744600>
- Mátyás Sz. (2020). *Bűnözésföldrajz*. Didakt.
- McCarty, S., & Sumner, J. L. (2024). The political consequences of corporate donations for public service provision. *Business and Politics*, 26(1), 27–46. <https://doi.org/10.1017/bap.2023.27>
- Mezei K. (2018). Az informatikai bűnözés elleni nemzetközi fellépés – különös tekintettel az Európai Unió és az Egyesült Államok szabályozására. *JURA*, 24(1), 349–360.
- Office for National Statistics. (é.n.). *British Crime Survey methodology*. <https://www.gov.uk/government/statistics/british-crime-survey-methodology>
- Park, G., & Brunjes, B. M. (2022). Engaging citizens in government contracting: A theoretical approach for the role of social service nonprofits. *Perspectives on Public Management and Governance*, 5(4), 317–329.
- Piza, E. L., & Welsh, B. C. (2021). Evidence-based policing: Research, practice, and bridging the great divide. In *The globalization of evidence-based policing* (1st ed., p. 18). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003027508>
- Pryce, D. K., & Chenane, J. L. (2021). Trust and confidence in police officers and the institution of policing: The views of African Americans in the American South. *Crime & Delinquency*, 67(6–7), 808–838. <https://doi.org/10.1177/0011128721991823>
- Pu, G., Qamruzzaman, M., Mehta, A. M., Naqvi, F. N., & Karim, S. (2021). Innovative finance, technological adaptation and SMEs sustainability: The mediating role of government support during COVID-19 pandemic. *Sustainability*, 13(16), 9218. <https://doi.org/10.3390/su13169218>
- Renys, B. W., Randa, R., & Brady, P. (2023). Identifying and explaining the harmful effects of stalking victimization: An analysis of the National Crime Victimization Survey. *Justice Quarterly*, 1–24. <https://doi.org/10.1080/15614263.2022.2125873>
- Schaap, D. (2021). Police trust-building strategies: A socio-institutional, comparative approach. *Policing and Society*, 31(3), 304–320. <https://doi.org/10.1080/10439463.2020.1726345>
- Sherman, L. (2013). The rise of evidence-based policing: Targeting, testing, and tracking. *Crime and Justice*, 42(1), 377–451.
- Sherman, L., Neyroud, P. W., & Neyroud, E. (2016). The Cambridge Crime Harm Index: Measuring total harm from crime based on sentencing guidelines. *Policing: A Journal of Policy and Practice*, 10(3), 171–183. <https://doi.org/10.1093/police/paw003>
- Sherman, L. W., & Cambridge University Associates. (2020). How to count crime: The Cambridge Harm Index consensus. *Cambridge Journal of Evidence-Based Policing*, 4(1–2), 1–14. <https://doi.org/10.1007/s41887-020-00043-2>
- Sutherland, J., & Mueller-Johnson, K. (2019). Evidence vs. professional judgment in ranking “power few” crime targets: A comparative analysis. *Cambridge Journal of Evidence-Based Policing*, 3(1–2), 54–72.

- Szabó I. (2007). A hatékonyság megvalósítható cél vagy eljárási elv? In Harsági V., & Wopera Zs. (Szerk.), *Az igazságszolgáltatás kihívásai a XXI. században: Tanulmánykötet Gáspárdy László professzor emlékére* (pp. 363–378). HVG-ORAC.
- van Ruitenburg, T., & Ruiter, S. (2022). The adoption of a crime harm index: A scoping literature review. *Police Practice and Research*, 24(4), 423–445. <https://doi.org/10.1080/15614263.2022.2125873>
- Vári V. (2014). Bűnügyi statisztika és a bűnüldöző szervezet teljesítményértékelése – avagy hatékony-e, ami „objektív”? In 13. *PhD tanulmányok* (pp. 389–422). Pécsi Tudományegyetem ÁJK Doktori Iskola.
- Vári V. (2016). A bűnüldözés relatív hatékonysága és a rendőrség. In Szabó Cs. (Szerk.), *Studia Doctorandorum Alumnae: Válogatás a DOSZ Alumni Osztály tagjainak doktori munkáiból* (pp. 477–582). Doktoranduszok Országos Szövetsége.
- Vári V. (2017). Teljesítményértékelés és hatékonyságmérés a rendőrségen: Kérdőíves kutatás a rendőrség egyéni teljesítményméréséről. *Magyar Rendészet*, 17(5), 161–183.
- Vári V. (2019a). Hatásköri szabályozás, mint a nyomozás erőforrás-elosztási eszköze a rendőrségen. *Magyar Rendészet*, 19(1), 167–180.
- Vári V. (2019b). A rendőrség hatékonyságmérése a nemzetközi szakirodalomban – különös tekintettel a bizalom és a legitim működés jelentőségére. *Belügyi Szemle*, 67(6), 7–29.
- Vári V. (2020). *A rendőrség teljesítmény- és hatékonyságmérésének keretei és a mérés indikátorai*. Nemzeti Közszerológiai Egyetem Közigazgatási Továbbképzési Intézet.
- Vian, T. (2020). Anti-corruption, transparency and accountability in health: Concepts, frameworks, and approaches. *Global Health Action*, 13(sup1), 1694744. <https://doi.org/10.1080/16549716.2019.1694744>

Alkalmazott jogszabályok

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről

2017. évi XC. törvény a Büntetőeljárásról

25/2013. (VI. 24.) BM rendelet a Rendőrség nyomozó hatóságainak hatásköréről és illetékességéről

A cikk APA szabály szerinti hivatkozása

Vári V. (2025). Nyomozási erőforrások elosztásának elve és logikája a magyar rendőrségen. *Belügyi Szemle*, 73(12), 2441–2460. <https://doi.org/10.38146/BSZ-AJIA.2025.v73.i12.pp2441-2460>

Nyilatkozatok

Összeférhetetlenség

A szerző nem jelentett összeférhetetlenséget.

Finanszírozás

A szerző nem kapott pénzügyi támogatást a kutatáshoz, a szerzőséghez és/vagy a cikk publikálásához.

Etikai nyilatkozat

Jelen cikkhez nem kapcsolódik adatkészlet.

Nyílt hozzáférésről szóló tájékoztatás

Jelen cikk nyílt hozzáférésű (Open Access) közlemény, amely a Creative Commons Nevezd meg! – Ne add el! – Ne változtasd! 4.0 Nemzetközi licenc (CC BY-NC-ND 4.0) feltételei szerint kerül publikálásra: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

A licenc alapján a közlemény változtatás nélkül és nem kereskedelmi célra bármely médiumban szabadon felhasználható, megosztható és újraközölhető, feltéve, hogy a felhasználó megfelelő hivatkozással feltünteti az eredeti szerző(ke)t és a közlés helyét, valamint megadja a licenc linkjét. Származékos mű készítése (pl. átdolgozás, adaptáció, fordítás) és kereskedelmi felhasználás nem engedélyezett.

Levelező szerző

A cikk levelező szerzője Vári Vince, aki a vari.vince@uni-nke.hu e-mail címen érhető el.